

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO KULTURE

Zagreb, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2015.	12
III.	MIŠLJENJE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-01/25
URBROJ: 613-02-01-16-6

Zagreb, 25. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA KULTURE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva kulture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 15. lipnja do 25. studenoga 2016.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva je određen odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba u kulturi, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, upravne poslove u području javnog informiranja, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskoga naroda u drugim zemljama, osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za razvitak djelatnosti kulture, a osobito muzejske, galerijske, knjižničarske, arhivske, kazališne, glazbene i glazbeno - scenske, nakladničke, likovne i filmske djelatnosti. Nadalje, obavlja poslove koji se odnose na istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje kulturne baštine, središnju informacijsko - dokumentacijsku službu, utvrđivanje svojstva zaštićenih kulturnih dobara, propisivanje mjerila za utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, zatim skrb, usklađivanje i vođenje nadzora nad financiranjem programa zaštite kulturne baštine, osnivanje i nadzor nad ustanovama za obavljanje poslova djelatnosti zaštite kulturne baštine, ocjenjivanje uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba na restauratorskim, konzervatorskim i drugim poslovima zaštite kulturne baštine, osiguranje uvjeta za obrazovanje i usavršavanje stručnih radnika u poslovima zaštite kulturne baštine, provedbu nadzora prometa, uvoza i izvoza zaštićenih kulturnih dobara, utvrđivanje uvjeta za korištenje i namjenu kulturnih dobara te upravljanje kulturnim dobrima u skladu s propisima, utvrđivanje posebnih uvjeta građenja za zaštitu dijelova kulturne baštine, obavljanje inspekcijskih poslova zaštite kulturne baštine. Također obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje u radu tijela Europske unije na područjima iz nadležnosti Ministarstva te druge poslove iz nadležnosti utvrđene posebnim zakonom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 21/12, 124/13 i 63/15), za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva su ustrojene sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo Ministarstva, Uprava za međunarodne kulturne odnose, europske poslove i javnu komunikaciju, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Uprava za razvoj kulture i umjetnosti, Uprava za pravne i financijske poslove te Samostalna služba za unutarnju reviziju. U okviru pojedinih ustrojstvenih jedinica ustrojene su sektori, službe i odjeli. Navedenom Uredbom je predviđen okvirni broj službenika i namještenika 479.

Početakom 2015. u Ministarstvu je bilo 392 zaposlenika, a koncem 2015. je bilo 380 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. do 25. ožujka 2015. je bila prof. dr. sc. Andrea Zlatar Violić, a od 24. travnja 2015. do 22. siječnja 2016. je prof. Berislav Šipuš.

Planiranje

U okviru razdjela Ministarstva, planirana su i ostvarena sredstva za 46 proračunskih korisnika, razvrstanih u četiri proračunske glave: Ministarstvo, Arhivi, Muzeji i galerije te Ostale ustanove iz područja kulture (Ansaml Lado, Hrvatski restauratorski zavod, Hrvatska knjižnica za slijepe, Hrvatsko narodno kazalište, Hrvatski audiovizualni centar i Međunarodni centar za podvodnu arheologiju).

Proračunski korisnici su samostalne pravne osobe te njihovi financijski izvještaji i poslovanje nisu obuhvaćeni financijskom revizijom Ministarstva za 2015.

Financijski plan Ministarstva za 2015. je iznosio 518.330.528,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna, financijski plan Ministarstva je povećan za 17.637.834,00 kn ili 3,4 % te je iznosio 535.968.362,00 kn. Preraspodjelom sredstava, prema Odluci ministra financija od 1. prosinca 2015., smanjen je za 1.674.159,00 kn ili 0,3 % te iznosi 534.294.203,00 kn.

U odnosu na tekući plan, vrijednosno značajnije su povećani planirani rashodi u okviru kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture za 12.390.460,00 kn ili 20,3 % (od čega se 6.400.460,00 kn odnosi na povećanje rashoda za pomoći unutar općeg proračuna, a 5.990.000,00 kn na povećanje rashoda za kapitalne donacije), rashodi za pomoći unutar općeg proračuna u okviru aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture za 7.425.121,00 kn ili 8,5 %, rashodi za tekuće donacije u okviru aktivnost Zaštita pokretnih spomenika u iznosu 1.000.000,00 kn ili 8,3 %, te rashodi za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u okviru aktivnosti Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 820.000,00 kn ili 2,5 %.

Isto tako, značajnije su smanjeni planirani rashodi za tekuće donacije u iznosu 2.852.556,00 kn (od čega u okviru aktivnosti Književno izdavaštvo u iznosu 1.053.000,00 kn ili 6,3 %, za provedbu aktivnosti Međunarodna kulturna suradnja u iznosu 992.440,00 kn ili 8,2 % te u okviru aktivnosti Nove medijske kulture u iznosu 807.116,00 kn ili 13,5 %), rashodi u okviru tekućeg projekta Sanacija šteta od poplava u iznosu 2.000.000,00 kn (od čega se 1.500.000,00 kn odnosi na rashode za kapitalne donacije, a 500.000,00 kn na rashode za pomoći unutar općeg proračuna) koji izmjena plana nisu planirani te rashodi za pomoći unutar općeg proračuna u okviru aktivnosti Programi knjižnične djelatnosti u iznosu 700.000,00 kn ili 5,5 %.

Planirani izvori financiranja su, osim prihoda iz državnog proračuna, prihodi od spomeničke rente, prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću), sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj, sredstva Europskog socijalnog fonda, pomoći Europske unije, inozemne darovnice, ostali prihodi za posebne namjene te ostale pomoći i darovnice.

Vrijednosno su značajniji planirani ostali rashodi (tekuće i kapitalne donacije) u iznosu 232.791.583,00 kn, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 94.534.422,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 89.623.395,00 kn (od čega rashodi za usluge iznose 80.757.115,00 kn, koje se najvećim dijelom odnose na intelektualne i osobne usluge u iznosu 49.358.755,00 kn te usluge promidžbe i informiranja u iznosu 20.844.760,00 kn), rashodi za zaposlene u iznosu 45.276.183,00 kn, ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu 36.062.620,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 22.291.000,00 kn te subvencije u iznosu 13.700.000,00 kn.

Rashodi su planirani u okviru sedam programa: Uređenje djelatnosti kulture, Muzejsko-galerijska djelatnost, Kazališna i glazbeno-scenska djelatnost, Knjižnična djelatnost, Programi audio vizualne djelatnosti i medija, Ostale djelatnosti kulture i Zaštita kulturnih dobara. Navedeni programi se provode kroz 36 aktivnosti, odnosno kapitalnih projekata. Vrijednosno značajniji rashodi su planirani za provedbu sljedećih aktivnosti i projekata: Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 94.416.915,00 kn ili 17,7 % planiranih sredstava, Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 73.490.460,00 kn ili 13,8 % , Administracija i upravljanje u iznosu 65.278.183,00 ili 12,2 %, OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. u iznosu 51.000.000,00 kn ili 9,6 %, Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti u iznosu 36.530.000,00 kn ili 6,8 % planiranih sredstava.

Nadalje, Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 33.820.000,00 kn ili 6,3 % te Književno izdavaštvo u iznosu 28.000.000,00 kn ili 5,2 % ukupno planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, za 2016. su planirani rashodi u iznosu 479.887.212,00 kn, a za 2017. u iznosu 442.876.548,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Za Ministarstvo u užem smislu sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke uz financijske izvještaje. Ministarstvo je nositelj razdjela i sastavlja konsolidirane financijske izvještaje razdjela. Predmet revizije su financijski izvještaji Ministarstva u užem smislu.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 459.753.792,00 kn, što je za 23.875.856,00 kn ili 5,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2015. ostvareni za 74.540.411,00 kn ili 14,0 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	346.529.134,00	377.727.929,00	109,0
2.	Prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću)	35.380.564,00	36.006.314,00	101,8
3.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	9.341.520,00	3.310.178,00	35,4
4.	Prihodi od imovine	44.578.363,00	42.709.371,00	95,8
5.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	48.355,00	0,00	-
	Ukupno	435.877.936,00	459.753.792,00	105,5

Ukupni prihodi Ministarstva su ostvareni za 14,0 % manje od planiranih, najvećim dijelom zbog neostvarenih prihoda iz Europskog fonda za regionalni razvoj (koji su planirani u iznosu 50.000.000,00 kn za provedbu aktivnosti OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020.), neostvarenih prihoda iz Europskog socijalnog fonda (koji su planirani u iznosu 8.000.000,00 kn za provedbu aktivnosti OP učinkovitost ljudskih potencijala), manjeg ostvarenja prihoda od spomeničke rente u iznosu 12.292.563,00 kn te manjeg ostvarenja prihoda od pomoći Europske unije za 3.468.427,00 kn.

Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz državnog proračuna, koji čine 82,2 % ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni za 31.198.795,00 kn ili 9,0 %. Odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 373.144.042,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.583.887,00 kn. Prihodi iz proračuna su najvećim dijelom namijenjeni za financiranje aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu 65.081.172,00 kn, kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 73.490.072,00 kn, aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 39.403.653,00 kn te Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 33.812.051,00 kn.

Prihodi od imovine se najvećim dijelom odnose na prihode od spomeničke rente u iznosu 42.707.437,00 kn, a ostvareni su na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 98/15). Spomenička renta je zajednički prihod državnog i gradskog/općinskog proračuna te se 60,0 % uplaćuje u korist Grada Zagreba ili grada/općine na području koje je renta ubrana, a 40,0 % u korist državnog proračuna. Spomenička renta se plaća po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline prema rješenju o utvrđivanju spomeničke rente koje donosi nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave. Nadzor nad obračunom i uplatom spomeničke rente obavlja Porezna uprava.

Prihodi od spomeničke rente su ostvareni u iznosu 42.707.437,00 kn. Prenesena neutrošena sredstva iz 2014. su iznosila 1.737.138,00 kn, te su ukupno raspoloživa sredstva iznosila 44.444.575,00 kn. Namijenjeni su za financiranje rashoda u okviru aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture i utrošeni u iznosu 43.254.340,00 kn. Neutrošena sredstva spomeničke rente koncem 2015. prenesena su u 2016. u iznosu 1.190.235,00 kn.

Prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću) su ostvareni u iznosu 36.006.314,00 kn, na temelju odredbi Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14 i 143/14) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2015. (Narodne novine 94/14 i 17/15). Sredstva su namijenjena za financiranje rashoda u okviru aktivnosti Programi kazališne i glazbene - scenske djelatnosti, Zaklada kultura nova, Nove medijske kulture, Međunarodna kulturna suradnja, Neprofitni mediji, Programi muzejsko - galerijske djelatnosti te Promocija kulture putem zaklade Hrvatska kuća. Prenesena neutrošena sredstva iz 2014. su iznosila 5.771.427,00 kn, te su ukupno raspoloživa sredstva iznosila 41.777.741,00 kn. U 2015. je utrošeno 39.685.518,00 kn. Neutrošena sredstva koncem 2015. su iznosila 2.092.223,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva su ostvareni u iznosu 3.310.178,00 kn. Odnose se na kapitalne i tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 2.543.056,00 kn namijenjene provedbi kapitalnih projekata IPA 2009 Obnova Maškovića Hana, IPA 2013. Obnova palače Moise na otoku Cresu i aktivnosti Kulturna kontakt točka. Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija, ostvarene u iznosu 767.122,00 kn, su namijenjene za provedbu aktivnosti Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO. Učešće Republike Hrvatske u sredstvima pomoći iznosi 957.578,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 462.240.300,00 kn, što je za 31.659.887,00 kn ili 7,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2015. ostvareni za 72.053.903,00 kn ili 13,5 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	46.194.852,00	45.339.085,00	98,1
2.	Materijalni rashodi	41.140.403,00	42.448.560,00	103,2
3.	Financijski rashodi	4.983,00	7.961,00	159,8
4.	Subvencije	10.851.555,00	16.225.582,00	149,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	66.866.544,00	87.318.793,00	130,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	35.993.489,00	36.029.449,00	100,1
7.	Ostali rashodi	215.006.207,00	227.770.747,00	105,9
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	14.522.380,00	7.100.123,00	48,9
	Ukupno	430.580.413,00	462.240.300,00	107,4
	Manjak prihoda	0,00	2.486.508,00	-
	Višak prihoda	5.297.523,00	0,00	-

Vrijednosno su značajniji rashodi ostvareni za provedbu sljedećih aktivnosti i projekata: Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 78.546.248,00 kn ili 17,0 % ukupnih rashoda, Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 72.560.072,00 kn ili 15,7 %, Administracija i upravljanje u iznosu 65.576.880,00 kn ili 14,2 %, Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti u iznosu 37.975.990,00 kn ili 8,2 %, Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 33.791.179,00 kn ili 7,3 %, Književno izdavaštvo u iznosu 30.916.581,00 kn ili 6,7 % te Informativne usluge HINA-i u iznosu 20.780.000,00 kn ili 4,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

Prema vrstama, vrijednosno su značajniji ostvareni rashodi za tekuće i kapitalne donacije (evidentirani na računu ostali rashodi) u iznosu 227.770.747,00 kn, što je 49,3 % ukupnih rashoda, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 87.318.793,00 kn ili 18,9 %, rashodi za zaposlene u iznosu 45.339.085,00 kn ili 9,8 %, materijalni rashodi u iznosu 42.448.560,00 kn ili 9,2 %, naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu 36.029.449,00 kn ili 7,8 % te subvencije u iznosu 16.225.582,00 kn ili 3,5 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 38.216.123,00 kn (od čega za redovni rad 37.782.310,00 kn i prekovremeni rad 433.813,00 kn), doprinose na plaće u iznosu 6.579.768,00 kn te ostale rashode za zaposlene (naknade materijalnih prava) u iznosu 543.194,00 kn.

Materijalni rashodi su ostvareni za usluge u iznosu 33.658.253,00 kn, naknade troškova zaposlenima 3.726.387,00 kn, materijal i energiju 3.042.531,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja 1.873.704,00 kn te za naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 147.685,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno su značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 20.834.527,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 3.338.677,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 2.360.514,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.290.220,00 kn.

Usluga promidžbe i informiranja najvećim dijelom obuhvaćaju informativne usluge HINA-i u iznosu 20.780.000,00 kn, koje se odnose na skupnu pretplatu na informativne servise za potrebe informiranja državnih tijela i drugih korisnika državnog proračuna.

Vrijednosno značajnije zakupnine i najamnine se odnose na zakup računalnih licenci u iznosu 1.979.203,00 kn, najam poslovnog prostora i garaže u iznosu 513.151,00 kn, operativni leasing za prijevozna sredstva u iznosu 464.824,00 kn te zakup parkirališnih mjesta u Zagrebu u iznosu 288.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge se odnose na naknade za ugovore o djelu u iznosu 2.114.288,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu 132.230,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu 37.500,00 kn i autorske honorare u iznosu 6.202,00 kn. Spomenuti rashodi su ostvareni za 47.068.535,00 kn ili 95,4 % manje od planiranih, najvećim dijelom jer su izostale aktivnosti OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (planirano 40.000.000,00 kn) te OP učinkovitost ljudskih potencijala (planirano 6.000.000,00 kn).

Rashodi za subvencije su ostvareni za provedbu aktivnosti Književno izdavaštvo u iznosu 14.225.582,00 kn (za bespovratne potpore za otkup knjiga, izdavanje knjiga i časopisa te za književne akcije i manifestacije) te aktivnosti Potpora izdavačkoj kući Edit u iznosu 2.000.000,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna se odnose na kapitalne pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 66.413.951,00 kn i tekuće pomoći u iznosu 20.904.842,00 kn. Pomoći se dodjeljuju putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2015. jedinicama lokalne i područne/regionalne samouprave te ustanovama u kulturi. Najvećim dijelom su ostvarene za program Ostale djelatnosti kulture u iznosu 36.120.070,00 kn, u okviru kojega su najznačajnije pomoći za kapitalni projekt Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 35.370.072,00 kn. Vrijednosno su značajnije pomoći dodijeljene za provedbu sljedećih aktivnosti: Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 30.293.880,00 kn, Knjižnična djelatnost u iznosu 12.249.752,00 kn, Programi kazališne i glazbeno - scenske djelatnosti u iznosu 6.100.000,00 kn te Programi muzejsko galerijske djelatnosti u iznosu 1.087.400,00 kn. Navedeni rashodi su, u odnosu na prethodnu godinu, veći za 20.452.249,00 kn ili 30,6 %.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade su ostvareni za zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 33.791.179,00 kn, nagrade za postignuća u kulturi u iznosu 1.145.652,00 kn te za obveze koje proizlaze iz darovnog ugovora (Topić Mimara) u iznosu 1.092.618,00 kn.

Ostali rashodi se odnose na tekuće donacije u iznosu 138.015.117,00 kn i kapitalne donacije neprofitnim organizacijama u iznosu 89.755.630,00 kn. Ostvareni su za financiranje javnih potreba u kulturi, odnosno djelatnosti, aktivnosti, manifestacija i projekata u kulturi od interesa za Republiku Hrvatsku koji se provode na temelju odredbi Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09) i Pravilnika o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (Narodne novine 69/12, 44/13, 91/13, 72/15 i 55/16).

Rashodi za tekuće donacije su najvećim dijelom ostvareni za provedbu aktivnosti Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti u iznosu 31.681.820,00 kn, Književno izdavaštvo u iznosu 15.800.308,00 kn, Zaštita pokretnih spomenika kulture u iznosu 13.023.811,00 kn, Zaklada kultura nova u iznosu 9.715.452,00 kn, Programi muzejsko galerijske djelatnosti u iznosu 7.475.126,00 kn, Međunarodna kulturna suradnja u iznosu 6.681.313,00 kn, Osnovna djelatnost udruga u kulturi u iznosu 6.500.000,00 kn, Nove medijske kulture u iznosu 5.866.548,00 kn te Knjižnična djelatnost u iznosu 5.031.774,00 kn. Prema odredbama Zakona o audiovizualnim djelatnostima (Narodne novine 76/07 i 90/11) i Pravilnika o poticanju ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela (Narodne novine 86/12, 104/12, 105/13, 83/14 i 3/15), ostvareni su rashodi za tekuće donacije u iznosu 14.500.000,00 kn u okviru aktivnost Poticanje audiovizualnog stvaralaštva.

Vrijednosno značajnije kapitalne donacije se odnose na provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 48.115.631,00 kn i kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova u kulturi u iznosu 37.190.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine najvećim dijelom se odnose na obnovu palače Moise na otoku Cresu u iznosu 2.427.503,00 kn, nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 2.258.812,00 kn, provedbu aktivnosti Nacionalni program digitalizacije u iznosu 1.205.964,00 kn te dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 1.128.653,00 kn. Navedeni rashodi su ostvareni za 15.190.877,00 kn ili 68,2 % manje od planiranih, najvećim dijelom jer nisu provođene aktivnosti OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. te OP učinkovitost ljudskih potencijala.

Manjak prihoda iznosi 2.486.508,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine je iznosio 17.553.212,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 20.039.720,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 153.750.331,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	144.780.609,00	149.711.186,00	103,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	283.404,00	283.404,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	68.366.206,00	67.322.995,00	98,5
1.3.	Postrojenja i oprema	2.884.589,00	4.011.778,00	139,1
1.4.	Prijevozna sredstva	61.173,00	41.856,00	68,4
1.5.	Knjige, umjetnička djela	1.806.300,00	1.806.300,00	100,0
1.6.	Građevinski objekti u pripremi	71.378.937,00	76.244.853,00	106,8
2.	Financijska imovina	8.706.134,00	4.039.145,00	46,4
2.1.	Novčana sredstva	294.177,00	307.356,00	104,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	903.392,00	449.331,00	49,7
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.508.565,00	3.282.458,00	43,7
	Ukupno imovina	153.486.743,00	153.750.331,00	100,2
3.	Obveze	26.259.347,00	24.079.795,00	91,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	26.259.347,00	23.686.329,00	90,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	393.466,00	-
4.	Vlastiti izvori	127.227.396,00	129.670.536,00	101,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	153.486.743,00	153.750.331,00	100,2
	Izvanbilančni zapisi	6.622.043,00	6.972.046,00	105,3

Koncem 2015., vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iznosi 153.750.331,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2015., vrijednost imovine je veća za 263.588,00 kn ili 0,2 %. Značajnije je povećana vrijednost građevinskih objekata u pripremi (na temelju ulaganja izvršenih u razdoblju od 2008. do 2015. u zgradu za smještaj Hrvatskog povijesnog muzeja) za 4.865.916,00 kn ili 6,8 %, od čega se 1.755.000,00 kn odnosi na usluge izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije navedene zgrade ostvarene u 2015. Nadalje, povećana je vrijednost postrojenja i opreme (u vezi nabave uredske opreme i namještaja te opreme za održavanje i zaštitu) 1.127.189,00 kn ili 39,1 %, dok je značajnije smanjena vrijednost potraživanja za prihode poslovanja 4.226.107,00 kn ili 56,3 %.

Potraživanja su koncem 2015. iznosila 3.731.789,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.282.458,00 kn prenesene u 2016. (od čega prihodi od igara na sreću iznose 2.092.223,00 kn, a prihodi od spomeničke rente 1.190.235,00 kn), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu 12.908,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 12.317,00 kn te ostala potraživanja (za bolovanja na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje) u iznosu 424.106,00 kn. Na koncu 2015. sva su potraživanja dospjela. Do konca lipnja 2016., naplaćena su potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.282.458,00 kn.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima sa stanjem koncem 2015., obveze su iskazane u iznosu 24.079.795,00 kn. Ukupne obveze koncem 2015. su dospjele, a odnose se na obveze za kapitalne pomoći u iznosu 17.467.004,00 kn, za mirovinsko i zdravstveno osiguranje samostalnih umjetnika u iznosu 2.766.454,00 kn, obveze za subvencije u iznosu 2.549.582,00 kn, obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 665.879,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 393.466,00 kn, obveze prema državnom proračunu za bolovanja na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 237.124,00 kn i druge obveze u iznosu 286,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje obveze su manje za 2.179.552,00 kn ili 8,3 %. Vrijednosno značajnije obveze za kapitalne pomoći se odnose na program Zaštita kulturnih dobara u iznosu 16.235.070,00 kn (u vezi s aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 15.841.157,00 kn i aktivnost Zaštita pokretnih spomenika kulture u iznosu 393.913,00 kn) te program Ostale djelatnosti kulture u vezi s aktivnosti Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 2.766.454,00 kn. Do konca lipnja 2016., podmirene su obveze u iznosu 22.171.553,00 kn.

U okviru izvanbilančnih zapisa je iskazana vrijednost potencijalnih obveza po sudskim sporovima u tijeku u iznosu 3.731.000,00 kn, vozila nabavljenih putem operativnog leasinga (u travnju i rujnu 2014.) u iznosu 1.811.043,00 kn i umjetnina posuđenih od Muzeja suvremene umjetnosti u iznosu 1.430.003,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti u vezani s poslovanjem Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ispitana je dosljednost primjene zakona, pravilnika, odluka, uputa, naputaka, kriterija i drugih unutarnjih akata, s ciljem utvrđivanja pravilnosti poslovanja. Istražene su promjene i odstupanja od planiranih veličina kod značajnijih pokazatelja. Podaci iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima uspoređeni su s planiranim i s podacima iz ranijeg razdoblja, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku i elektronskim medijima.

Revizijski dokazi su prikupljeni provjerom i analizom poslovnih knjiga, knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije koja je dokaz o nastalim poslovnim događajima i na temelju koje su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Obavljena je detaljnija provjera vrijednosno značajnijih stavki iz bilance i na pojedinim računima, a brojnije vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Korišteni su izvješće o radu Ministarstva, te izvješća o provedbi pojedinih aktivnosti i kapitalnih projekata. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba (voditelji pojedinih aktivnosti i projekata) o pojedinim poslovnim događajima vezanim uz provođenje određenih aktivnosti i projekata obuhvaćenih revizijom, posebno planiranje i računovodstveno poslovanje, popis imovine, potraživanja i obveze, prihode, rashode, te provođenje javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu koja se odnosi na zgradu Hrvatskog povijesnog muzeja i javnu nabavu.

1. Izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama

1.1. Državni ured za reviziju je u ranije obavljenim financijskim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji je nalog u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- Ugovori o djelu u 2015. nisu zaključivani za poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva.
- Plan nabave i njegove izmjene za 2015. su objavljene na mrežnim stranicama Ministarstva.
- Sastavljeno je cjelovito izvješće o radu za 2015. i objavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva.
- Prihodi od spomeničke rente, materijalni rashodi te rashodi za nabavu nefinancijske imovine su evidentirani u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja. Potraživanja za neutrošena sredstva spomeničke rente su iskazana u Bilanci na koncu 2015.
- Ulaganja u zgradu za potrebe smještaja Hrvatskog povijesnog muzeja u iznosu 4.865.916,00 kn su evidentirana na odgovarajućem računu Računskog plana, odnosno na računu poslovni objekti u pripremi.
- Revizijom za 2014. je utvrđeno da u pojedinim slučajevima osnivači narodne knjižnice (općina ili grad) ne dostavljaju na vrijeme proračunska sredstva za programe knjižnične djelatnosti, a koja knjižnicama osigurava Ministarstvo i isplaćuje na račun osnivača.

Navedeno postupanje negativno je utjecalo na realizaciju knjižničnih programa te na ažurno izvješćivanje o utrošku namjenskih sredstava, što je bila obveza knjižnica na temelju potpisanog ugovora s Ministarstvom. U vezi s prijedlogom da se pri zaključivanju ugovora s knjižnicama o korištenju sredstava u okviru aktivnosti Knjižnična djelatnost, (kada se sredstva isplaćuju na račun osnivača a ne knjižnica), treba navesti da se sredstva doznachavaju na račun osnivača i utvrditi rok u kojem je osnivač dužan doznachati sredstva korisniku, Ministarstvo je tijekom 2015. iniciralo nadzor kod osnivača narodnih knjižnica. Nadzorom, koji su obavili nadležni uredi državne uprave u pojedinim županijama utvrđeno je da su osnivači narodnih knjižnica (gradovi i općine) primljena sredstva Ministarstva pravodobno prenosili korisnicima, odnosno knjižnicama te su sredstva Ministarstva namjenski utrošena u cijelosti, odnosno knjižnice su ispunile sve ugovorne obveze. Nadzorom je utvrđeno da knjižnice s područja Zadarske županije ne posluju u sustavu različitog poslovanja i sva namjenski uplaćena sredstva od Ministarstva za realizaciju knjižnične djelatnosti, knjižnice su dobivale izravno na vlastite račune.

- Godišnji financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

Nalog u postupku izvršenja:

- Revizijom za ranije godine je utvrđeno da na pojedinim računima dobavljača za ugostiteljske usluge nisu navedeni subjekti te svrha ugošćavanja. Revizijom za 2015. je utvrđeno da su na računima dobavljača za ugostiteljske usluge navedeni subjekti ugošćavanja, ali nije navedena svrha ugošćavanja.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Revizijom za 2013. i 2014. je utvrđeno da su naknade za prekovremeni rad pojedinim zaposlenicima obračunane i isplaćene za više od 180 sati godišnje. Revizijom za 2015. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena.
- Revizijom za 2014. je utvrđeno da prijenos sredstava proračunskim korisnicima drugih proračuna, trgovačkim društvima, neprofitnim organizacijama te drugim korisnicima sredstava (pomoći, donacije, subvencije), nije evidentiran na odgovarajućim skupinama računa Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14 i 115/15). Revizijom za 2015. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena.
- Revizijom za 2014. je utvrđeno da Ministarstvo raspolaže s umjetninama u vlasništvu drugih ustanova u kulturi (Akademija likovnih umjetnosti, Galerija likovnih umjetnosti, Hrvatski restauratorski zavod) koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Revizijom za 2015. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena.
- Revizijom za 2013. i 2014. je utvrđeno da popis imovine i obveza nije cjelovit. Revizijom za 2015. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena i u 2015.

- Revizijom za 2014. je utvrđeno da je rashod za godišnju članarinu UNESCO-u u iznosu 2.543.704,00 kn, u poslovnim knjigama evidentiran na računu tekućih donacija, umjesto na računu materijalnih rashoda. Revizijom za 2015. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena.
- Revizijom za 2013. i 2014. je utvrđeno da u pojedinim slučajevima korisnicima nisu isplaćivana sredstva za provedbu odobrenih programa/projekta u skladu s ugovorenim uvjetima. Navedena nepravilnost ponovljena je i u 2015.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Na ovu točku Nalaza Ministarstvo se nije očitovalo.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Nepravilnosti su utvrđene u vezi s evidentiranjem poslovnih događaja u poslovnim knjigama, izvanbilančnim zapisima te popisom imovine i obveza.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Ustrojene su glavna knjiga i pomoćne knjige propisane odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana.

Revizijom je utvrđeno da su sredstva za pokriće rashoda za godišnju članarinu UNESCO u iznosu 2.736.627,00 kn planirana financijskim planom i evidentirana u poslovnim knjigama na računu rashoda za tekuće donacije, umjesto na računu rashoda za međunarodne članarine.

Također, naknade za rad članovima radnih tijela Ministarstva (članovima Vijeća za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost, Povjerenstva za poticanje književnog stvaralaštva te Povjerenstva za izradu Nacionalne strategije poticanja čitanja) u iznosu 107.253,00 kn su podmirene iz sredstava planiranih na poziciji financijskog plana i evidentiranih u poslovnim knjigama na računu rashoda za tekuće donacije, umjesto na računu rashoda za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično.

Rashodi za autorske honorare su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu 6.202.,00 kn, na temelju dva ugovora o autorskom djelu. U okviru provedbe aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture isplaćena je naknada prema ugovoru o autorskom djelu u neto iznosu 40.000,00 kn, odnosno rashodi za bruto autorski honorar su iznosili 49.751,00 kn. Autor je izradio elaborat u svrhu kandidature za upis kulturnog dobra "Venecijanski obrambeni sustavi 15.-17. stoljeća" na UNESCO listu svjetske baštine, a koji se odnosi na zadarski lokalitet. Sredstva za pokriće rashoda za navedeni autorski honorar su planirana financijskim planom i evidentirana u poslovnim knjigama na računu rashoda za kapitalne pomoći unutar općeg proračuna, umjesto na računu rashoda za autorske honorare.

U 2015., Ministarstvo je doznačilo javnim ustanovama u kulturi, neprofitnim organizacijama te pravnim i fizičkim osobama u obliku subvencija, pomoći i donacija za financiranje određenih programa/projekata 331.315.122,00 kn, što je za 38.590.816,00 kn ili 13,2 % više nego u prethodnom razdoblju, kada je doznačeno 292.724.306,00 kn.

Prijenosi sredstava, u većem broju slučajeva nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, a u pojedinim slučajevima prijenosi sredstava koji po prirodi predstavljaju istu vrstu rashoda, evidentirani su na različitim računima Računskog plana. Navedene nepravilnosti su utvrđene u okviru aktivnosti Poticanje audiovizualnog stvaralaštva, Književno izdavaštvo, Knjižnična djelatnost, Programi kazališne i glazbeno scenske djelatnosti, Zaštita pokretnih spomenika kulture, Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture te kapitalnih projekata Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture i Nacionalni program digitalizacije. Posljedica opisanog načina evidentiranja je nepouzdana struktura rashoda.

Rashodi za provedbu kapitalnog projekta Nacionalni program digitalizacije su ostvareni u iznosu 1.205.964,00 kn. Odnose se na jednogodišnje projekte digitalizacije u arhivskoj, knjižničnoj i muzejskoj djelatnosti, odobrene u postupku utvrđivanja programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2015., te provedbu trogodišnjih projekata digitalizacije odobrenih u 2013. i 2014. Sredstva doznačena korisnicima za financiranje digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe su planirana financijskim planom i evidentirana u poslovnim knjigama na računu rashoda za uredsku opremu i namještaj, umjesto na podskupini računa pomoći unutar općeg proračuna i pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna, odnosno računima rashoda za kapitalne donacije neprofitnim organizacijama i kapitalne pomoći trgovačkim društvima izvan javnog sektora.

Odredbom članka 21. stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Utvrđene nepravilnosti navedene su i u dopisu Ministarstva financija upućenom Ministarstvu u siječnju 2016. u kojem se daje pregled pogrešno planiranih i izvršenih pozicija financijskog plana Ministarstva za 2015.

Državni red za reviziju nalaže rashode za autorske honorare, prijenose sredstava međunarodnim organizacijama, javnim ustanovama u kulturi, neprofitnim organizacijama te pravnim i fizičkim osobama evidentirati na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. S obzirom da je Ministarstvo proračunski korisnik čiji se financijski izvještaji uključuju u konsolidirane financijske izvještaje središnje, odnosno opće države, realnost i istinitost financijskih izvještaja izravno utječe i na realnost i istinitost konsolidiranih financijskih izvještaja.

- Izvanbilančni zapisi

U okviru izvanbilančnih zapisa je iskazana vrijednost potencijalnih obveza po sudskim sporovima u tijeku u iznosu 3.731.000,00 kn, vozila nabavljenih putem operativnog leasinga (u travnju i rujnu 2014.) u iznosu 1.811.043,00 kn i umjetnina posuđenih od Muzeja suvremene umjetnosti u iznosu 1.430.003,00 kn.

Revizijom za 2015. je utvrđeno da izvanbilančna evidencija nije cjelovita i ne ažurira se redovito, što je utvrđeno i ranije obavljenom revizijom.

Ministarstvo, osim umjetnina posuđenih od Muzeja suvremene umjetnosti u vrijednosti 1.430.003,00 kn, raspolaže i s umjetninama u vlasništvu drugih ustanova u kulturi (Akademija likovnih umjetnosti, Galerija likovnih umjetnosti, Hrvatski restauratorski zavod) koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa. U izvanbilančnim zapisima je evidentirano osam slika posuđenih od Muzeja suvremene umjetnosti u vrijednosti 350.003,00 kn, a koje nisu bile evidentirane u prethodnom razdoblju; četiri slike, koje su vraćene navedenom muzeju, i nadalje se vode u izvanbilančnim zapisima, a scenski kostim (posudba iz fundusa Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu) nije evidentiran u izvanbilančnim zapisima.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da skupina računa 99- Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to tuđa imovina dobivena na korištenje.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti cjelovitu analitičku evidenciju posuđenih umjetnina te ih evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza donesena je u prosincu 2015. Popis imovine i obveza za 2015. i nadalje nije cjelovit, što je propust utvrđen i ranije obavljenim revizijama. Potraživanja i obveze su popisani prema podskupini računa Računskoga plana u ukupnom iznosu bez popisa po subjektima i pojedinačnim iznosima. Popisom nisu obuhvaćeni građevinski objekti, prijevozna sredstva, imovina u pripremi i druga nefinancijska imovina (umjetnine) pohranjena u spremištu Ministarstva. Umjetnine u kategoriji kulturno - povijesne baštine (umjetničke slike, muzejski predmeti i drugo) u vlasništvu Ministarstva te umjetnine u tuđem vlasništvu (dane na korištenje Ministarstvu) su fotografirane i unesene u evidenciju (popis) umjetničkih djela po nazivu, autoru, vlasniku i lokaciji te procijenjenoj vrijednosti. Podaci iz navedene evidencije nisu uneseni u popisne liste u naturalnim i novčanim izrazima, što nije u skladu s odredbom članka 14. stavak 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Pet umjetničkih dijela (slike), koja su evidentirana u izvanbilančnim zapisima, nije popisano. Pojedini inventarni brojevi umjetničkih slika navedeni u popisu nisu u skladu s inventarnim brojevima u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine - više slika je popisano pod istim inventarnim brojem, dok u analitičkoj evidenciji, svaka slika ima svoj inventarni broj, a za pojedine slike inventarni brojevi navedeni u popisu i analitičkoj evidenciji se razlikuju.

Osnovna svrha popisa je usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. S obzirom da nije obavljen cjeloviti popis imovine i obveza, osnovna svrha popisa nije ostvarena.

Skreće se pozornost na Uputu Ministarstva financija iz kolovoza 2015. o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom su utvrđeni obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa.

Prema odredbi članka 14. stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *Ministarstvo prihvaća Nalaz u vezi s pojedinim rashodima koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana. Navodi da je, prema preporuci Ministarstva financija, financijskim planom za 2016. predvidjelo potrebna konta te je na taj način uklonjen navedeni problem.*

Prihvaća Nalaz u dijelu koji se odnosi na evidentiranje umjetnina u vlasništvu drugih ustanova u kulturi. Obrazlaže da je Komisija sastavila evidenciju umjetnina prema preporuci Državnog ureda za revizije iz prošle godine. Komisija nije u potpunosti povezala umjetničke predmete, posuđene umjetnine i poklone zbog velikog broja istih. Izdvajanje amortizirane i neupotrebljive opreme je obavljeno uz popise i evidencijske liste tvrtke koja je sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom istu preuzela.

Također, prihvaća Nalaz u dijelu koji se odnosi na popis imovine i obveza u 2015.

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi za 2015. su ostvareni u iznosu 462.240.300,00 kn. Prema vrstama, vrijednosno su značajniji rashodi za tekuće i kapitalne donacije evidentirani u iznosu 227.770.747,00 kn, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 87.318.793,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu 45.339.085,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 42.448.560,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu 36.029.449,00 kn te subvencije u iznosu 16.225.582,00 kn. Nepravilnosti i propusti su utvrđene u vezi s rashodima za prekovremeni rad te kod isplate sredstava korisnicima za provedbu odobrenih programa/projekta.

Tijekom 2015. su isplaćene plaće za 6 883 sata prekovremenog rada za 46 zaposlenika u iznosu 433.813,00 kn bruto. Za 14 zaposlenika su isplaćene plaće za prekovremeni rad duži od 180 sati godišnje, za obavljanje poslova vozača, provođenje poslova javne nabave, nadzora nad izvođenjem radova, informatičkih poslova, administrativnih poslova te računovodstveno financijskih poslova.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 65. stavka 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14), kojom je propisano da prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od 180 sati godišnje. Navedena nepravilnost je utvrđena i revizijama za prethodna razdoblja.

Korisnicima sredstava, za provedbu odobrenih programa/projekta u okviru aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomencima kulture i kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture, u pojedinim slučajevima su obavljene isplate koje nisu u skladu s ugovorima. Ugovorima je određeno da će se sredstva isplaćivati na temelju ispostavljenih privremenih i okončanih situacija za izvedene radove uz ovjeru Konzervatorskog odjela, a dinamika isplate će ovisiti o dokumentiranju tijeka realizacije ukupnog programa i prilivu sredstava iz državnog proračuna. Sredstva su isplaćena prije ispostavljenih privremenih i okončanih situacija za izvedene radove, što nije u skladu s ugovorenim uvjetima.

Revizijom za 2014. je utvrđeno da su jednom nakladniku, u okviru provedbe aktivnosti Književno izdavaštvo (za odobrene programe potpore časopisima i elektroničkim publikacijama), dodijeljena sredstva za sufinanciranje izdavanja dvotjednog časopisa za kulturna i društvena zbivanja u iznosu 550.000,00 kn, prema ugovoru o korištenju sredstava Ministarstva iz lipnja 2014. Ministarstvo se obvezalo doznačiti sredstva u dva obroka, prvi dio 80,0 % odobrenih sredstava u roku 30 dana nakon potpisivanja ugovora, a preostalih 20,0 % nakon podnošenja potpunog financijskog izvješća o utrošku ukupnih sredstava. Korisnik se obvezao dostaviti privremeno financijsko izvješće do sredine studenoga 2014., ugovoreni program završiti do konca ožujka 2015., a potpuno financijsko izvješće najkasnije mjesec dana nakon završetka programa, odnosno koncem travnja 2015. Prema ugovoru, ukoliko korisnik nenamjenski koristi sredstva, ne izvrši program ili ne dostavi odgovarajuće izvješće u predviđenom roku, dužan je vratiti primljena sredstva s obračunanim zakonskim zateznim kamatama.

Početak srpnja 2014. nakladniku je doznačeno 440.000,00 kn. Nakladnik je sredinom prosinca 2014. dostavio privremeni financijski izvještaj o realizaciji programa te mu je 23. prosinca 2014. isplaćen ostatak sredstava u iznosu 110.000,00 kn. Početkom listopada 2014., nakladniku je poslana požurnica i zatražena dostava potpunog financijskog izvješća do konca ožujka 2015., uz napomenu da mu se neće odobriti sredstva za objavljivanje časopisa u 2015., ukoliko do tada u potpunosti ne ispuni ugovornu obvezu.

S obzirom da nakladnik nije postupio po požurnici, sredinom prosinca 2015. pozvan je da dostavi potpuno financijsko izvješće o utrošenim sredstvima za 2014. do konca 2015., jer će se u protivnom poduzeti zakonske mjere. Ministarstvo je početkom svibnja 2016. uputilo Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu prijedlog za podnošenje tužbe radi povrata primljenih sredstava u iznosu 550.000,00 kn, zbog neizvršenja ugovora o korištenju sredstava Ministarstva. Državno odvjetništvo je početkom svibnja 2016. uputilo nakladniku zahtjev za mirno rješavanje spora kojim se traži povrat iznosa 550.000,00 kn.

Na temelju poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2015., nakladnik je podnio prijavnicu za programe časopisa i elektroničkih publikacija zadnjeg dana utvrđenog roka, odnosno 19. rujna 2014. Iako nakladnik nakon požurnice iz listopada 2014. nije dostavio traženo potpuno financijsko izvješće o utrošenim sredstvima dodijeljenim u 2014., na temelju ugovora zaključenog s nakladnikom u travnju 2015. odobreno je sufinanciranje časopisa u iznosu 550.000,00 kn.

Nakon zaključenja ugovora o korištenju sredstava Ministarstva, sredinom travnja 2015. je isplaćen prvi obrok u iznosu 440.000,00 kn. Sredinom listopada 2015., Ministarstvo je nakladniku poslalo požurnicu za dostavu privremenog financijskog izvješća o realizaciji časopisa do sredine prosinca 2015., jer mu se u protivnom neće isplatiti preostali dio ugovorenih sredstava. Od nakladnika je zatražena dostava potpunog financijskog izvješća do konca siječnja 2016., uz napomenu da mu se neće odobriti sredstva za objavljivanje časopisa u 2016., ukoliko do tada u potpunosti ne ispuni ugovornu obvezu. Nakladnik je u prosincu 2015. dostavio privremeni financijski izvještaj o realizaciji programa u 2015., u istom mjesecu je obaviješten da dokumentacija koju je dostavio nije dovoljna za isplatu ostatka sredstava te je zatražena dopuna financijskog izvješća. Ministarstvo je koncem travnja 2016. nakladniku poslalo opomenu pred tužbu, uz napomenu da ukoliko do 10. svibnja 2016. ne dostavi potpuno financijsko izvješće o utrošenim sredstvima te ukoliko nije u mogućnosti realizirati program, primljena sredstva treba vratiti u državni proračun.

Do vremena obavljanja revizije (studen 2016.), nakladnik nije dostavio izvješće o pravdanju primljenih sredstava u iznosu 440.000,00 kn, a nisu poduzete ni mjere za povrat tih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže u vezi prekovremenog rada postupati u skladu s odredbama Zakona o radu. Nadalje, nalaže sredstva za financiranje odobrenih programa/projekata u okviru javnih potreba u kulturi doznačavati prema ugovorenim uvjetima, odnosno doznačavati puni ugovoreni iznos nakon primitka končanog izvješća o utrošku sredstava. Također, nalaže zahtijevati povrat doznačenih sredstava s obračunanim zateznim kamatama u slučajevima nepridržavanja ugovornih odredbi o rokovima za dostavu izvješća.

- 3.2. *U vezi s dijelom Nalaza u kojem je utvrđeno da je pojedinim zaposlenicima, protivno odredbama Zakona o radu, obračunano i isplaćeno više od 180 prekovremenih sati godišnje, Ministarstvo napominje da su većina tih zaposlenika bili vozači dužnosnika slijedom specifičnosti njihovog posla, a ostatak se odnosi na slučajeve kada se zbog smanjenih administrativnih kapaciteta posao nije mogao preraspodijeliti na druge službenike. Obrazlaže da je, imajući u vidu zakonske odredbe o ograničenju broja prekovremenih sati, Glavno tajništvo Ministarstva poduzelo mjere da se navedeni broj prekovremenih sati vozača pokuša svesti u zakonske okvire, te je donesena odluka o promjeni radnog vremena prema kojoj je svaki vozač jednom tjedno dužan raditi u popodnevnoj smjeni (dežurni vozač), pazi se na ravnomjeran raspored prekovremenih sati po pojedinom vozaču i slično. Navodi da je slijedom toga ukupan broj prekovremenih sati vozača u 2015. znatno smanjen u odnosu na 2014. (oko 1 000 prekovremenih sati manje), te se kontinuirano vrši nadzor broja prekovremenih sati ostalih službenika. Prihvaća Nalaz u dijelu koji se odnosi na obavljene isplate koje nisu u skladu s ugovorima. Napominje da su u nekim slučajevima sredstva isplaćivana temeljem dostavljenih ugovora s izvođačima radova, a situacije za izvedene radove su dostavljene naknadno, što će se ubuduće nastojati izbjeći. Navodi da su svi programi/projekti u potpunosti izvršeni. Također, prihvaća Nalaz u dijelu koji se odnosu na odobrene programe potpore časopisima, u okviru aktivnosti Književno izdavaštvo. Napominje kako Ministarstvo poduzima mjere za pokretanje postupka za podnošenje tužbe Županijskom državnom odvjetništvu za povrat sredstava u iznosu 440.000,00 kn.*

4. Zgrada Hrvatskog povijesnog muzeja

- 4.1. Tijekom 2015. su ostvareni rashodi u iznosu 3.320.384,00 kn, vezano uz rekonstrukciju zgrade Hrvatskog povijesnog muzeja (dalje u tekstu: Muzej). Odnose se na izmjenu i dopunu idejnog projekta rekonstrukcije navedene zgrade u iznosu 1.755.000,00 kn, plaćanje naknade Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (dalje u tekstu: CEI) u iznosu 828.500,00 kn za dovršetak prijedloga projekta javno - privatnog partnerstva (dalje u tekstu: JPP) i dostavu prijedloga projekta JPP-a na odobrenje Agenciji za javno - privatno partnerstvo (dalje u tekstu: Agencija) te refundaciju troškova u iznosu 736.884,00 kn bivšem vlasniku navedene zgrade prema sporazumu i računu iz prosinca 2014.

U srpnju 2007. je kupljena zgrada za potrebe smještaja Muzeja, površine 8 068,1 m², a plaćena je u šest obroka od 2008. do konca 2010. u iznosu 71.378.937,00 kn. Program adaptacije i uređenja zgrade je izrađen u rujnu 2007. s procijenjenim troškovima 82.110.030,00 kn, od čega je 2008. planirano realizirati 33.090.000,00 kn te 49.020.030,00 kn u 2009.

Tijekom 2012. i do lipnja 2013. su poduzimane aktivnosti kako bi se adaptacija i uređenje zgrade ostvarili putem ugovornog oblika JPP-a. Prema Zakonu o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine 25/12 i 120/12), donesenom u veljači 2012., CEI obavlja poslove vođenja i koordinacije investicijskih projekata JPP-a u ime i za račun državnih tijela Republike Hrvatske. U travnju 2012. je Vlada Republike Hrvatske donijela Okvirni program izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije javnih građevina prema ugovornom obliku javno privatnog partnerstva (dalje u tekstu: Okvirni program), kojim namjerava potrebe za izgradnjom, dogradnjom i rekonstrukcijom građevina u području kulture, znanosti, obrazovanja, školstva, zdravstva i druge, ostvariti putem ugovornog oblika JPP-a. Zakonom o javno - privatnom partnerstvu (Narodne novine 78/12), koji je donesen u srpnju 2012., uređen je postupak predlaganja i odobravanja prijedloga projekata JPP-a, zatim nadležnost Agencije te druga pitanja vezano uz JPP. U srpnju 2012., Ministarstvo je CEI-u predstavilo pet projekata za moguću realizaciju po modelu JPP-a, među kojima je i spomenuti Muzej. U siječnju 2013., Ministarstvo je s CEI-em zaključilo Sporazum o vođenju i koordinaciji investicijskog projekta JPP-a Hrvatski povijesni muzej (dalje u tekstu: Sporazum). Sporazumom je određena da ukoliko dođe do zaključenja JPP ugovora, CEI ima pravo na naknadu koja će biti izračunana u Komparatoru troškova javnog sektora, uključena u procijenjenu vrijednost nabave te određena kao nominirani trošak u provedbi JPP projekta. Ukoliko ne dođe do zaključenja JPP ugovora, CEI ima pravo naplatiti stvarno nastale troškove do obustave realizacije JPP projekta, u iznosu 2.039.915,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Koncem rujna 2013., ministrica je imenovala Upravu projekta Muzeja od deset članova, kao tijelo zaduženo za učinkovitiju provedbu i praćenje projekta Muzeja.

Iz dokumentacije koja prethodi izradi Prijedloga investicijskog projekta, a koji mora sadržavati najmanje navedeni Komparator, vidljivo je da podaci nisu međusobno usklađeni, a procjene troškova ne slijede kriterije na koje se pozivaju.

U ugovoru o kupnji je navedena površina zgrade 8 068,1 m², kod prve procjene investicije u kolovozu 2012. je navedena površina zgrade 9 780,39 m², a u Sporazumu 7 096 m². Okvirnim programom je utvrđeno da će se naknada za JPP projekte Ministarstva financirati 50,0 % iz državnog proračuna i 50,0 % iz lokalnog proračuna, dok je Sporazumom utvrđeno da će se cijela naknada financirati na teret državnog proračuna. Prema Okvirnom programu, ukupni troškovi najma dijele se na 25 godina, a prema izračunima Ministarstva na deset godina. Prema Okvirnom programu troškovi građenja za građevine Ministarstva bi iznosili 10.500,00 kn/m², prema prvoj procjeni troškovi uređenja kupljene zgrade za potrebe smještaja Muzeja su procijenjeni u iznosu 12.408,00 kn/m² (uz površinu 9 780,39 m²), a po novoj procjeni 14.797,00 kn/m² (uz površinu 7 096 m²). U novoj procjeni troškova za potrebe natječaja za JPP, godišnji troškovi tehničkog održavanja, čišćenja i zaštitarske službe, obračunani su u istim ukupnim iznosima kao i kod prve procjene, iako je novom procjenom utvrđeno da se radi o manjoj površini za 2 684,39 m².

Koncem listopada 2014., zaključen je prvi dodatak Sporazumu, kojim se Ministarstvo obvezalo podmiriti naknadu u iznosu 912.800,00 kn, odnosno 1.141.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, za aktivnosti Centra u vezi s dovršetkom prijedloga JPP projekta i dostavom prijedloga JPP projekta Agenciji na odobrenje. Plaćanje naknade je određeno u 2014. u iznosu 312.500,00 kn, te 828.500,00 kn u 2015. Obveza prema CEI-u je podmirena u 2014. u iznosu 312.500,00 kn te u 2015. u iznosu 828.500,00 kn.

Sredinom veljače 2015., Uprava projekta Muzeja je utvrdila potrebu za izmjenom i dopunom postojećeg idejnog projekta, uz obrazloženje da bi se na taj način značajno povećala korisna površina budućeg Muzeja. Koncem lipnja 2015. zaključen je ugovor o nabavi usluge izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije zgrade bivše Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej. Cijena usluga ugovorena je u iznosu 1.755.000,00 kn. Usluga je obavljena i plaćanje je izvršeno prema ugovoru.

Do konca 2015., za kupnju i rekonstrukciju zgrade za potrebe smještaja Muzeja plaćeno je 77.385.853,00 kn, od čega se na kupnju zgrade odnosi 71.378.937,00 kn, a na pripremu izrade i izmjene projektne dokumentacije te naknadu CEI-u 6.006.916,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da projekt koji se odnosi na smještaj Hrvatskog povijesnog muzeja nije vođen u skladu s proračunskim načelom dobrog financijskog upravljanja, s obzirom da radnje u okviru realizacije projekta nisu obavljane pravodobno i na temelju točnih i potpunih podataka, zbog čega su uslijedile višekratne procjene investicijskih troškova. Nadalje, izmjena idejnog projekta imala je za posljedicu dodatna izdvajanja proračunskih sredstava, a zgrada kupljena 2007. za koju je do konca 2015. plaćeno 77.385.853,00 kn, nije privedena svrsi.

4.2. *Na ovu točku Nalaza Ministarstvo se nije očitovalo.*

5. Javna nabava

- 5.1. Planirana vrijednost nabave za 2015. je iznosila 25.876.155,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave i njegove izmjene su objavljene na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s odredbama članka 20. stavka 4. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Ustrojen registar ugovora i okvirnih sporazuma, koji sadrži zakonom propisane podatke te je objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s odredbom članka 21. stavka 2. Zakon o javnoj nabavi. Prema izvještaju o zaključenim ugovorima, u 2015. je na temelju tri ugovora i dva okvirna sporazuma ugovorena nabava roba i usluga u vrijednosti 4.192.617,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave su zaključena dva ugovora i dva okvirna sporazuma o nabavi roba i usluga u vrijednosti 2.437.617,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave je zaključen ugovor o nabavi usluga u vrijednosti 1.755.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn je iznosila 7.747.145,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo i središnje tijelo za javnu nabavu, ugovorena je godišnja nabava u vrijednosti 7.020.316,00 kn. Prema navedenom, ukupno ugovorena nabava roba, usluga i radova u 2015. je iznosila 18.960.078,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Sredinom veljače 2015., Uprava projekta Muzeja je podnijela zahtjev pomoćniku ministra za pokretanje postupka izrade izmjene i dopune idejnog projekta izgradnje Muzeja. Koncem veljače 2015. predsjednik Uprave projekta, odnosno zamjenik ministrice dostavio je Službi za javnu nabavu i tehničke poslove Ministarstva, Zahtjev za pokretanje postupka javne nabave. Predmet nabave su usluge izmjene i dopune Idejnog projekta rekonstrukcije stare Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej. Predložen je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave, uz obrazloženje da se prema odredbi članka 28. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, u kojem stoji da se pregovarački postupak može sklapati bez prethodne objave kada zbog tehničkih ili umjetničkih razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava, ugovor može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt.

Početak ožujka 2015., ministrica je donijela odluku o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave za nabavu usluga izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije stare Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej. Odabran je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave, uz pozivanje na odredbe članka 28. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, koji se vodi s jednim gospodarskim subjektom, s obzirom da navedeni gospodarski subjekt iz tehničkih razloga jedini može izvršiti ugovor. Procijenjena je vrijednost nabave u iznosu 1.755.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Poziv na pregovaranje je poslan 31. ožujka 2015. odabranom gospodarskom subjektu.

Zapisnikom o pregledu i ocjeni inicijalne ponude, sastavljenim 14. svibnja 2015., predstavnici Ministarstva su utvrdili nedostatke u ponudi. Utvrđeno je da ponuditelj nije dostavio dokaze tražene tehničke i stručne sposobnosti, odnosno obrazovne i stručne kvalifikacije, ponudbeni list nije valjano popunjen, ponuda nije izrađena i uvezana na način da se onemogućiti naknadno umetanje i vađenje listova te je ponuditelju upućen poziv za izmjenu i dopunu inicijalne ponude, s rokom dostave do 26. svibnja 2015. Prema podacima iz Upisnika o zaprimanju ponuda, ponuditelj je dostavio izmijenjenu ponudu 22. svibnja 2015. Zapisnikom o pregledu i ocjeni izmijenjene ponude, sastavljenim 27. svibnja 2015., utvrđeno je da je ponuditelj u zadanom roku dostavio valjanu ponudu, odnosno izmjenu inicijalne ponude, koja odgovara zahtjevima naručitelja te je predloženo odgovornoj osobi Ministarstva donošenje Odluke o odabiru ponude ponuditelja. Odluka o odabiru ponude je donesena 27. svibnja 2015.

Koncem lipnja 2015., s odabranim ponuditeljem je ugovorena nabava usluge izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije stare Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej u iznosu 1.755.000,00 kn. Izrada dokumentacije i plaćanje je ugovoreno u četiri faze. Prva i druga faza obuhvaća izradu dokumentacije za izmjenu i dopunu idejnog projekta za ishođenje lokacijske dozvole, treća faza obuhvaća idejni projekt za izradu projekta opreme za rekonstrukciju građevine, a četvrta faza sadrži idejni projekt unutarnjeg uređenja rekonstrukcije spomenute građevine.

Ugovoreni rok završetka izrade dokumentacije je 60 dana od zaključenja ugovora. Dokumentacija je izrađena i dostavljena u ugovorenom roku, a plaćanje je obavljeno u skladu s ugovorom.

S obzirom da se u konkretnom slučaju radilo o uslugama izmjene i dopune idejnog projekta, koje su mogli obaviti i drugi subjekti na tržištu, nisu bili ispunjeni uvjeti za provođenje postupka javne nabave uz primjenu odredbi članka 28. stavka 2. točke 2. Zakon o javnoj nabavi.

Navedenim odredbama propisano je da se ugovor o javnim uslugama smije zaključiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave kada zbog tehničkih ili umjetničkih razloga ili razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava, ugovor može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju je mišljenja da je naručitelj trebao provesti drugi odgovarajući postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a ne pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave.

- 5.2. *U očitovanju u vezi navoda iz Nalaza da su izmjene i dopune idejnog projekta mogle biti obavljene i od strane drugih subjekata na tržištu, Ministarstvo obrazlaže da je uz zahtjev za nabavu priložen i dopis Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, u kojem se nedvosmisleno može pročitati da "ukoliko se radi o slučaju izmjena samog idejnog rješenja (...), naručitelj s autorom idejnog rješenja može u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave sklopiti odgovarajući ugovor (...)". Stoga je netočan navod da su se izmjene mogle obaviti drugim odgovarajućim postupkom i od strane drugih subjekata na tržištu. Kao dokaz navodi mišljenje Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, KLASA: 406-01/14-01/408, URBR0J: 526-06-01-01/1-15-2, od 23. siječnja 2015. te predlaže uvid u cjelokupni spis predmeta nabave.*
- 5.3. Državni ured za reviziju ostaje pri izraženom mišljenju da je za nabavu usluge izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije stare Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej, trebalo provesti drugi odgovarajući postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a ne pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave. Državni ured za reviziju ostaje kod navoda da je predmet nabave bila usluga koju su mogli obaviti i drugi subjekti na tržištu. Naime, u dopisu Uprave za sustav javne nabave na koji se Ministarstvo poziva, jasno su razgraničeni postupci javne nabave propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi, ovisno o tome je li predmet nabave usluga izmjene i dopune idejnog rješenja ili idejnog projekta.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, odnosno iz utvrđenih činjenica (Dopis Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, Zahtjev za pokretanje postupka javne nabave, Odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja, Izmjena i dopuna Odluke o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja, Upisnik o zaprimanju ponuda, Zapisnik o pregledu i ocjeni inicijalne ponude, Ponuda za javno nadmetanje, Zapisnik o pregledu i ocjeni izmjene i dopune inicijalne ponude, Odluka o odabiru ponude te Ugovor o nabavi usluge izmjene i dopune idejnog projekta rekonstrukcije stare Tvornice duhana Zagreb s prenamjenom u novi Hrvatski povijesni muzej), nedvojbeno proizlazi da je predmet nabave usluga izmjene i dopune idejnog projekta, a što je različiti predmet nabave u odnosu na uslugu izmjene idejnog rješenja.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom za 2013. i 2014., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana, evidentiranje podataka u izvanbilančnim zapisima, popis imovine i obveza, naknade za prekovremeni rad te isplatu sredstava korisnicima za provedbu odobrenih programa/projekata, ponovljene su i u 2015. (točka 1. Nalaza)
 - Rashodi koji se odnose na autorske honorare, prijenos sredstava međunarodnoj organizaciji, javnim ustanovama u kulturi, neprofitnim organizacijama te pravnim i fizičkim osobama (pomoći, donacije i subvencije), u većem broju slučajeva nisu financijskim planom planirani i evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana, a u pojedinim slučajevima prijenosi sredstava koji po prirodi predstavljaju istu vrstu rashoda, evidentirani su na različitim računima Računskog plana. Navedene nepravilnosti su utvrđene u okviru aktivnosti Poticanje audiovizualnog stvaralaštva, Književno izdavaštvo, Knjižnična djelatnost, Programi kazališne i glazbeno scenske djelatnosti, Zaštita pokretnih spomenika kulture, Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture te kapitalnih projekata Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture i Nacionalni program digitalizacije. Cjelovita analitička evidencija posuđenih umjetnina nije ustrojena i nije evidentirana u okviru izvanbilančnih zapisa. Popis imovine i obveza koncem 2015. nije cjelovit te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom nije obavljeno, što je osnovna svrha godišnjeg popisa imovine i obveza. (točka 2. Nalaza)
 - Obračun i isplata prekovremenog rada za određeni broj zaposlenika je obavljena za više od 180 sati godišnje, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu. U pojedinim slučajevima, u okviru aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture i kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture, sredstva su isplaćena korisnicima prije ispostavljenih situacija za izvedene radove, što nije u skladu s ugovorenim uvjetima plaćanja. U okviru provedbe aktivnosti Književno izdavaštvo, za sufinanciranje izdavanja jednog časopisa u 2014. su dodijeljena i isplaćena sredstva u iznosu 550.000,00 kn. Nakladnik nije dostavio potpuna izvješće o utrošenim sredstvima, odnosno nije opravdao primljena sredstva, zbog čega je Ministarstvo u svibnju 2016. uputilo Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu prijedlog za podnošenje tužbe radi povrata sredstava u iznosu 550.000,00 kn.

Nakladniku je odobreno sufinanciranje časopisa za 2015. u iznosu 550.000,00 kn, iako nije dostavio potpuno financijsko izvješće o isplaćenim sredstvima u 2014. U okviru odobrenih sredstava nakladniku je isplaćen prvi obrok u iznosu 440.000,00 kn, za koje nije dostavio izvješće o pravdanju primljenih sredstava u propisanom roku. Ministarstvo nije poduzelo mjere za povrat navedenih sredstava. (točka 3. Nalaza).

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, osnivanje ustanova u kulturi, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskoga naroda u drugim zemljama, osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture, istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje kulturne baštine, propisivanje mjerila za utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, poslove koji se odnose na sudjelovanje u radu tijela Europske unije na područjima iz nadležnosti Ministarstva te druge poslove iz nadležnosti utvrđene posebnim zakonom. U Ministarstvu je koncem 2015. bilo 380 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. do 25. ožujka 2015. je bila prof. dr. sc. Andrea Zlatar Violić, a od 24. travnja 2015. do 22. siječnja 2016., prof. Berislav Šipuš. Za 2015. su ostvareni ukupni prihodi u iznosu 459.753.792,00 kn, rashodi u iznosu 462.240.300,00 kn te je iskazan manjak prihoda u iznosu 2.486.508,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine je iznosio 17.553.212,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 20.039.720,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz državnog proračuna u iznosu 377.727.929,00 kn, koji čine 82,2 % ukupnih prihoda te prihodi od spomeničke rente u iznosu 42.707.437,00 kn, što je 9,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno su značajniji rashodi ostvareni za provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 78.546.248,00 kn, kapitalni projekt Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 72.560.072,00 kn, aktivnost Administracija i upravljanje u iznosu 65.576.880,00 kn te aktivnost Programi kazališne i glazbeno - scenske djelatnosti u iznosu 37.975.990,00 kn. Potraživanja su na koncu 2015. iskazana u iznosu 3.731.789,00 kn, koja su u cijelosti dospjela. Do konca lipnja 2016. su naplaćena potraživanja u iznosu 3.282.458,00 kn. Ukupne obveze su iskazane u iznosu 24.079.795,00 kn i u cijelosti su dospjele na koncu 2015. Do konca lipnja 2016. podmirene su obveze u iznosu 22.171.553,00 kn. Neizvršeni nalozi i preporuke dani u ranije obavljenim revizijama te nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.